

Sygn. akt IV U 371/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Augustyniak

Protokolant: Ewelina Jakubiak

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2015 r. we Włocławku na rozprawie

sprawy **J. U.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o wyrównanie emerytury

na skutek odwołania J. U.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 20 kwietnia 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 371/15

UZASADNIENIE

J. U. złożył odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 20.04.2015r. znak (...)-1, na mocy której przyznano mu prawo do emerytury od 1.03.2015r.

Ubezpieczony zarzucił decyzji błędne ustalenie daty, od której przyznano mu świadczenie. Według ubezpieczonego świadczenie winno być przyznane mu od 1 lutego 2015r.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując w całości zasadność swej decyzji.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, że prawo do świadczenia przyznano ubezpieczonemu zgodnie z przepisem art. 19 ust. 2 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. po osiągnięciu przez ubezpieczonego wieku emerytalnego, o którym mowa w ust. 1b oraz osiągnięciu minimalnego wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Organ wyjaśnił, że do ustalenia uprawnień J. U. przyjęto następujące lata pracy:

- od dnia 1.07.1966r. do 25.10.1966r. – praca w gospodarstwie rolnym rodziców,

- od 26.10.1966r. do 18.10.1968r. – odbywanie zasadniczej służby wojskowej,

- od 19.10.1968r. do 30.06.1977r. – praca w gospodarstwie rolnym rodziców,
  - od 1.07.1977r. do 31.12.1982r. – podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin,
  - od 1.01.1983r. do 31.12.1990r. - podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin,
  - od 1.01.1991r. do 31.01.2015r. – podleganie społecznemu ubezpieczeniu społecznemu rolników,
- co łącznie daje okres 48 lat i 7 m-cy.

Przy ustaleniu uprawnień do emerytury nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 6.12.1963r. do 30.06.1966r. ponieważ wnioskodawca uczęszczał wówczas do szkoły ponadpodstawowej.

Odnosnie spornej daty początkowej prawa do świadczenia organ rentowy wskazał, że została ona ustalona od dnia 1.03.2015r. albowiem wniosek o świadczenie został złożony w dniu 30.03.2015r. Zgodnie z treścią art. 44 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników prawo do świadczeń ustala się na wniosek osoby zainteresowanej albo innej osoby mającej interes prawny w ustaleniu tego prawa.

Sąd ustalił, co następuje:

J. U. urodził się w dniu (...)

W okresie od 17.02.2005r. do 17.01.2015r. ubezpieczonemu przysługiwało prawo do renty strukturalnej na mocy decyzji Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w A. z dnia 13 maja 2005r.

W dniu 30.03.2015r. J. U. złożył wniosek o przyznanie emerytury rolniczej.

W dniu 20.04.2015r. wydano zaskarżoną decyzję.

Dowód: wniosek k. 1, decyzja k. 23-24, decyzja k.49 - w aktach organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania przed organem rentowym w tym decyzji organu rentowego. Stan ten, co istotne nie podlegał żadnemu sporowi między stronami, z tym że z tegoż stanu strony wywodziły całkowicie odmienne skutki prawne.

Zaskarżona decyzja okazała się, zdaniem Sądu, zasadna, przez co odwołanie podlegało oddaleniu.

Na wstępie rozważań należy wskazać, że w sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, przedmiot oraz zakres rozpoznania i orzeczenie sądu pracy i ubezpieczeń społecznych wyznacza treść tej decyzji (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 roku, II UZ 52/99). W rozpoznawanej sprawie przedmiotem zaskarżonej decyzji jest emerytura rolnicza, z tym że sporowi podlega jedynie data, od której świadczenie winno być przyznane ubezpieczonemu. Stąd też Sąd ograniczył swe rozważania tylko do tej kwestii.

Ubezpieczony stanął na stanowisku, że skoro prawo do renty strukturalnej przysługiwało mu do 17 stycznia 2015r. to logiczną konsekwencją winno być przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej od 1 lutego 2015r. Stanowisko to jednak nie jest prawidłowe i nie może być uwzględnione.

Zasadą ogólną prawa ubezpieczeń społecznych jest, iż świadczenia przyznaje się na wniosek uprawnionego. Zasada ta w przypadku rolników wynika z przepisu art. 44 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W myśl ust. 1 tego przepisu prawo do świadczeń z ubezpieczenia ustala się na wniosek osoby zainteresowanej albo innej

osoby mającej interes prawny w ustaleniu tego prawa. Analogiczna zasada wynika z art. 100 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2015r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna). Co prawda z treści obu przepisów wynika, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, albowiem prawo do świadczenia powstaje ex lege (a nie z mocy decyzji organu rentowego) w dniu spełnienia ustawowych warunków (przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.06.2013r., II UK 381/12, Lex 1331296, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.01.2001 r., II UKN 136/00, OSNAPiUS 2002, Nr 18, poz. 441), poza wyjątkiem z art. 100 ust. 2 powołanej ustawy (w sprawie niniejszej nieistotnym), jednakże nie prowadzi to do przyjęcia, że od tego momentu świadczenie winno być wypłacane uprawnionemu. Dodać należy bowiem, że ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników odsyła w kwestiach w niej nieuregulowanych do przepisów ustawy emerytalnej. A zatem w myśl art. 52 ust. 1 pkt 2 do przyznawania świadczeń z ubezpieczenia i do ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy regulujące przyznawanie i wypłatę odpowiednich świadczeń przysługujących pracownikom i członkom ich rodzin. Należy zatem odwołać się do przepisu art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej, według którego świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2, który jednak nie ma tu zastosowania albowiem dotyczy przypadku renty rodzinnej.

Samo zatem spełnienie warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia nie rodzi po stronie organu rentowego zobowiązania z tego tytułu, gdyż możliwość wypłaty świadczenia uzależniona jest od złożenia przez zainteresowanego stosownego wniosku. Ustawa emerytalna, do której odsyła ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników, odróżnia zatem - jak wskazano już powyżej - moment powstania prawa do świadczenia (spełnienie warunków - art. 100) od momentu jego wypłaty (nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu - art. 129 ust. 1). Przy czym stosownie do art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość. Oznacza to, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na wnioskodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 r. sygn. II UKN 297/00; opubl. OSNP 2002/23/577, LEX nr 48122).

Mając zatem na uwadze, że wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie świadczenia w dniu 30 marca 2015r., brak podstaw by przyznać świadczenie od daty wcześniejszej niż pierwszy dzień tego miesiąca, albowiem byłoby to sprzeczne z przytoczonymi wyżej regulacjami.

Argumentacja ubezpieczonego, jakoby działał zgodnie z pouczeniem pracownika organu nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Niemniej należy jedynie wskazać, że z pisma J. U. z dnia 9 lipca 2015r. wynika, że pracownik organu rentowego prawidłowo pouczył go o terminie złożenia wniosku o świadczenie w postaci emerytury rolniczej. Mianowicie należało to zrobić tuż po upływie okresu, na jaki przyznano ubezpieczonemu prawo do renty strukturalnej. Ubezpieczony pobierał rentę strukturalną do końca stycznia 2015r. a więc wniosek winien złożyć w lutym 2015r. Okoliczność, że ubezpieczony przez dwa miesiące zbierał dokumenty wymagane do ustalenia prawa do emerytury nie może obciążać organu rentowego.

Reasumując powyższe ustalenia i rozważania należało stwierdzić, że zaskarżona decyzja jest w pełni prawidłowa, tym samym odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.